

Jaana Vanhala

Vastaava ohjaaja | Kulttuuripaja Marilyn

SOSPED

Kulttuuripajatoiminta pähkinäkuoressa

- Koulutetut **vertaisohjaajat** vetävät toiminnallisia vertaisryhmiä 18-35 –vuotiaille haastavassa elämäntilanteessa oleville nuorille.
- Ryhmät perustuvat ohjattuun toiminnalliseen **vertaistukeen**. Henkilökunta kouluttaa ohjaajat ja toimii ryhmien taustatukena.
- Toiminta on **vapaaehtoista** ja maksutonta.
- Ryhmätoiminnan myötä etsitään **luontevia välineitä** sosiaalisten taitojen kehittämiseen, sekä toimintakyvyn parantamiseen.
- Fokuksena osallistujien voimavarat, vahvuudet ja **yhdessä oppiminen**.

Vapaaehtoisuus

Vertaisuus

Osallisuus

Luovuus

Toiminnallisuus

Turvallisuus

Tasavertaisuus

Maksuttomuus

Sosped säätiö | valtakunnallinen sosiaalialan järjestö

Vahvistamme yksilön **hyvinvointia** osallisuuden, vertaisuuden ja yhteisöllisyyden kautta.

Me teemme tätä

Pelirajat'on

Monipuolista vertaistukea pelaajille ja läheisille.

Kulttuuripajat

Toiminnallista vertaistukea nuorille mielenterveys-kuntoutujille.

Mieletöntä valoa

Merkityksellistä yhdessä tekemistä media- ja kulttuurialoilta.

Digipelirajat'on

Tukea, vertaisuutta ja tietoa ongelmallisesta digipelaamisesta.

VIGOR

Tervettä elinvoimaa
Edistää ulkomaalaistaustaisten seksuaaliterveyttä.

Meidän sosiaalipedagogiikkamme

- Perustuu yhteisön jäsenyyteen, kokemukselliseen oppimiseen, vuorovaikutukseen ja tunneosaamiseen.
- Toimintamme edistää ihmisen sisäistä kasvua, kohtaamista, yhteisöllisyyttä ja omaan ympäristöön vaikuttamista.

Ihminen kasvaa ja kehittyy muiden kanssa.

Kulttuuripajatoimintaa 11 paikkakunnalla

- 7 taustaorganisaatiota
- Pajoilla noin 100-250 kävijää vuodessa
- Pajoilta valmistuu noin 20 vertaisohjaaja vuodessa

Lohja | Tampere | Kajaani & Suomussalmen pilotti

Tuki Kuopion, Halmstadin ja Tukholman pajoille

// *Tää on tosi matalan kynnyksen paikka. Täällä ei vaadita mitään ihmiseltä – se on ihan sairaan hienoo.*

// *Kun ei ole vielä valmis menemään töihin tai opiskelemaan, niin täällä voi harjoitella sitä eikä vain istua sohvalla.*

// *Fiilis vertaisohjaajakoulutuksen jälkeen oli sellainen, että wow, mä pystyn, mä olen paras.*

// *Kun ohjaa ryhmiä, huomaa, että pystyy, että on kivaa. Kummasti on alkanut opinnot kiinnostaa.*

// *Ennen ei ole päässyt kokeilemaan, täällä on päässyt.*

// *Mä olen ihan helvetin onnellinen tästä paikasta.*

Pajoilla erilaisia kävijöitä

- Pajalaisten keski-ikä 27 v.
- Noin 50 prosenttia kuntoutustuella tai saa eläkettä
- Noin 80 prosentilla hoitosuhde
- Pajakohtaiset kävijäprofiilit vaihtelevat. Voinnissa vähemmän vaihtelua.
Tampereella eniten opiskelijoita, Kainuussa ja Lohjalla kuntoutustuella
- Yhä nuoremmat hakeutuvat toimintaan

Kulttuuripajatoiminnalla on näkyviä vaikutuksia

- Toiveikkuus tulevaa kohtaan
- Syy lähteä liikkeelle ja olla aktiivinen
- Vahvistunut itseohjautuvuus
- Säännöllisempi vuorokausirytm
- Uudet merkitykselliset ihmissuhteet
- Vahvistuneet vuorovaikutustaidot

90 prosenttia:

"Mielenterveyteni on kohentunut"

80 prosenttia:

"Uskallan enemmän"

75 prosenttia:

"Itsetuntoni on parempi"

75 prosenttia:

"Motivaation määrä on kasvanut"

75 prosenttia:

"Jaksaminen on kohentunut"

55 prosenttia:

"Sopeudun paremmin uusiin tilanteisiin"

40 prosenttia:

"Nukun paremmin"

Kohentunut hyvinvointi näkyy mielenterveyspalveluiden vähentyneessä käytössä

Tampere: muutos vuodessa / 20 pajalaista

Psykiatrian -/ nuorisopol.	-129 käyntiä
Psykoterapia / Psykologi	+179 käyntiä
Ryhmäterapia	-104 käyntiä
Lääkäri / Psykiatri	-54 käyntiä
Päiväosasto	-292 päivää
Sairaalahoido*	-42 vuorokautta
Kotikäynti	-17 käyntiä
Lopettanut palvelujen käytön kokonaan	- 3 henkeä

Kajaani: muutos vuodessa / 27 pajalaista

Päihdekuntoutuspaikat	- 12 käyntiä
Tukihenkilö	- 52 tapaamista
Kotikuntoutus	- 104 käyntiä
Yksityinen psykiatri tai kriisikeskusterapia	Psykiatri 12 krt Kriisikeskus 8 krt
Psykologi	- 12 käyntiä
Nuorisopol.	- 92, 4 käyntiä
Päihdepol.	- 63 käyntiä
Yksilöterapia	- 25,5 krt
Ryhmäterapia	+15,4 krt.
Sairaala	- 4 pv.

Pajoilta suunnataan omaan suuntaan

Pajatoiminnassa ollaan mukana keskimäärin 9kk, jonka jälkeen suuntaudutaan

- opiskelemaan
- työkokeiluun tai työpajalle
- töihin

**Vertaistukea ja
yhteisöllisyyttä**

SOSPED
